

Φθόγγοι Γράμματα Δίψηφα Φωνήεντα Δίψηφα

Σύμφωνα Λέξεις Συλλαβές Προτάσεις

Γεια σας, παιδιά!

Με λένε Γραμματικούλα γιατί όπως καταλάβατε αγαπάω πολύ τη γραμματική. Εδώ θα συζητήσουμε, γιατί άλλο, για τη γραμματική.

Φθόγγοι

Κάθε συλλαβή αποτελείται από μικρές φωνούλες που τις ονομάζουμε **φθόγγους**. Η ελληνική γλώσσα έχει **25** φθόγγους:

α, ε, ι, ο, ου, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, π, ρ, σ, τ, φ, χ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ.

- Τους **φθόγγους** τους παριστάνουμε με γραπτά σημάδια, τα **γράμματα**.

Μικρά	Κεφαλαία	Ονομασία	Μικρά	Κεφαλαία	Ονομασία
α	Α	άλφα	ν	Ν	νι
β	Β	βήτα	ξ	Ξ	ξι
γ	Γ	γάμα	ο	Ο	όμικρον
δ	Δ	δέλτα	π	Π	πι
ε	Ε	έψιλον	ρ	Ρ	ρο
ζ	Ζ	ζήτα	σ	Σ	σίγμα
η	Η	ήτα	τ	Τ	ταυ
θ	Θ	θήτα	υ	Υ	ύψιλον
ι	Ι	γιώτα	φ	Φ	φι
κ	Κ	κάπα	χ	Χ	χι
λ	Λ	λάμδα	ψ	Ψ	ψι
μ	Μ	μι	ω	Ω	ωμέγα

Γράμματα

Τα γράμματα τα χωρίζουμε :

- στα **φωνήεντα**, γιατί έχουν φωνούλα,
- και στα **σύμφωνα**

α	ν
β	ξ
γ	ο
δ	π
ε	ρ
ζ	σ
η	τ
θ	υ
ι	φ
κ	χ
λ	ψ
μ	ω

Τα **φωνήεντα** είναι 7: α, ε, η, ι, ο, υ, ω

και τα **σύμφωνα** είναι 17: β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

- Στο παρακάτω ανέκδοτο χρωματίστε με **κόκκινο** τα φωνήεντα και με **πράσινο** τα σύμφωνα.

Πατέρας: Λοιπόν, πες μου, Τάκη, έμαθες να διαβάζεις στο σχολείο;

Τάκης: Όχι ακόμη.

Πατέρας: Τουλάχιστον να γράφεις;

Τάκης: Ούτε.

Γιάννης: Μα τότε τι κάνεις στο σχολείο;

Τάκης: Περιμένω το διάλειμμα.

Δίψηφα Φωνήεντα

Δύο φωνήεντα που διαβάζονται μαζί και ακούγονται σαν να είναι ένα τα λέμε **δίψηφα**. Τα δίψηφα φωνήεντα είναι:
αι = ε, οι = ι, ει = ι, ου = ου.

- Μπορείτε να βρείτε και να χρωματίσετε τα δίψηφα φωνήεντα στις παρακάτω προτάσεις;

Όλοι οι κάτοικοι του χωριού ύψωσαν τη σημαία.

Η οικογένειά μου πάντοτε ονειρευόταν μια ωραία μονοκατοικία.

- Συμπληρώστε τα δίψηφα φωνήεντα και τους τόνους που λείπουν.

άδ__ος,	αν__γω	αρρωστ__νω	Αυγ__στος
γ__τονιά	δ__χνω	κλ__στός	κ__μπί
μ__άζω	όπ__ος	π__νώ	τ__χος
χ__ρετώ	ανεβ__νω	σκ__πίζω	τελ__ώνω
ψυγ__ο	π__ζω	διάλ__μμα	κ__τάζω

Δίψηφα Σύμφωνα

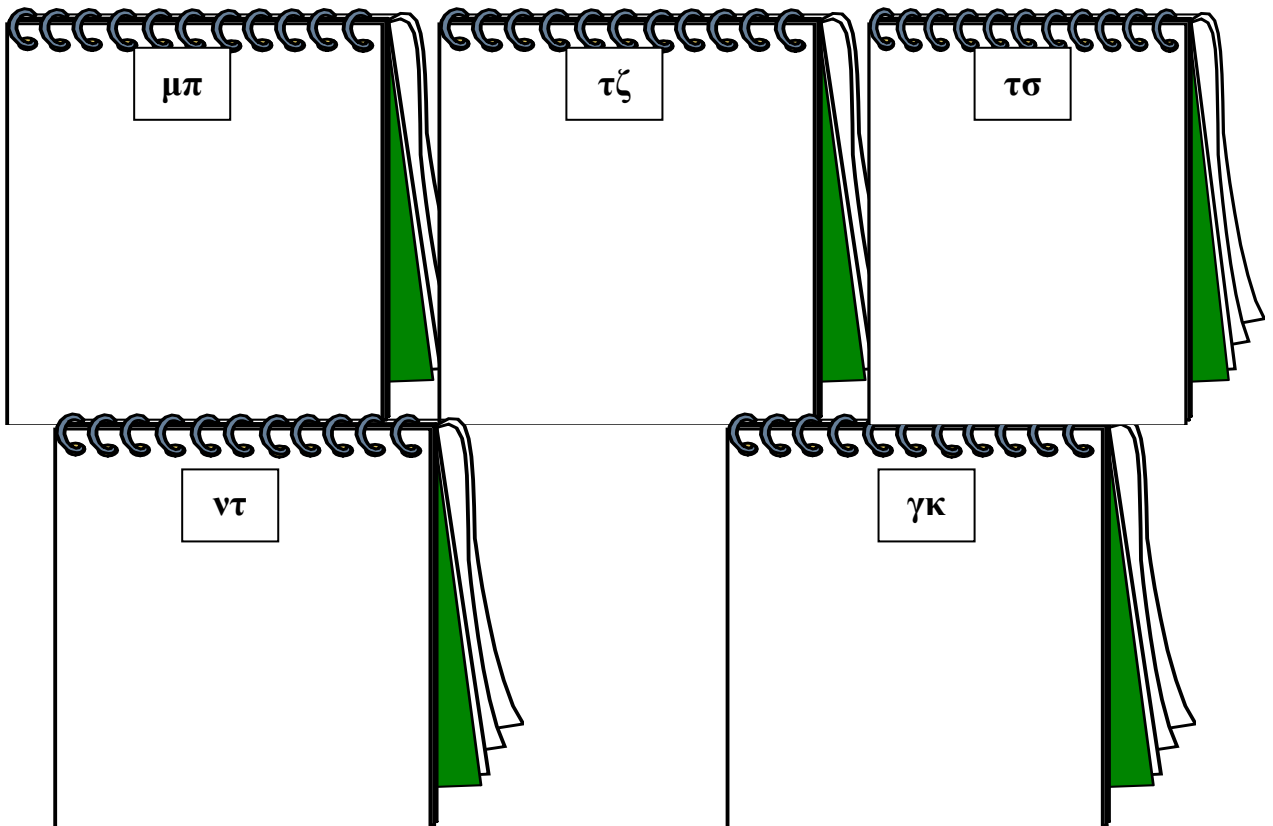
Παιδιά, εκτός από τα δίψηφα φωνήεντα υπάρχουν και τα **δίψηφα σύμφωνα**. Είναι δύο σύμφωνα που όταν τα διαβάζουμε, ακούγονται σαν να είναι ένα.

- Τα δίψηφα σύμφωνα είναι:

μπ. ντ. γκ. τσ. τζ

- Θέλετε να βάλετε στο σωστό σημειωματάριο τις παρακάτω λέξεις;

γκαρίζω, μαντίλι, λόξυγκας, κολύμπι, κουμπί, μαγκούρα, καφετζής, κοντός, γκάντα, απαντώ, λάμπα, κορίτσι, τζάμι, μπαίνω, δαντέλα.

Λέξεις

Όλες οι προτάσεις αποτελούνται από μικρότερα κομμάτια που λέγονται λέξεις.
Κάθε λέξη γράφεται ξεχωριστά.

- Μπορείτε να γράψετε από πόσες λέξεις αποτελούνται οι παρακάτω προτάσεις;

Η Μαρίνα ήρθε με καινούρια τσάντα.

Ο Νίκος διαβάζει όμορφα.

Ο Γιώργος σηκώθηκε στον πίνακα.

- Θέλετε να ξεχωρίσετε τις λέξεις στις παρακάτω προτάσεις;

Σήμερα επισκεφθήκαμε το ζωολογικό κήπο.

.....

Όλα τα παιδιά μαζευτήκαμε στην αυλή του σχολείου.

.....

Ο ουρανός ήταν συννεφιασμένος και σε λίγο ξέσπασε μια δυνατή καταιγίδα

.....

.....

Συλλαβές

Τις λέξεις μπορούμε να τις χωρίσουμε σε μικρότερα κομμάτια, τις **συλλαβές**. π.χ.

νερό νε - ρό

παράθυρο πα - ρά - θυ - ρο

- Θα χαιρόμουνά πολύ αν με βοηθούσατε να χωρίσουμε τις παρακάτω λέξεις σε συλλαβές.

μύτη

χάρακας

παρακάτω

παραθυράκι

καλημέρα

- Οι λέξεις που έχουν μια συλλαβή λέγονται **μονοσύλλαβες**:
φως, ποιος.
- Οι λέξεις που έχουν δύο συλλαβές λέγονται **δισύλλαβες**:
νε - ρό, χώ - ρα
- Οι λέξεις που έχουν τρεις συλλαβές λέγονται **τρिसύλλαβες**:
μη - τέ - ρα, πα - τέ - ρας
- Οι λέξεις που έχουν τέσσερις συλλαβές λέγονται **τετρασύλλαβες**:
πα - ρά - θυ - ρο
- Οι λέξεις που έχουν περισσότερες από τέσσερις συλλαβές λέγονται **πολυσύλλαβες**:
αυ - το - κι - νη - τό - δρο - μος

- Θέλετε να ταξινομήσετε τις παρακάτω λέξεις ανάλογα με τον αριθμό των συλλαβών;

Ξεκινήσαμε να πάμε να παίξουμε μπάλα. Φτάσαμε στο οικόπεδο. Αφού πρώτα τσακωθήκαμε, καταφέραμε να χωριστούμε σε δύο ομάδες. Τότε ανακαλύψαμε ότι ξεχάσαμε να φέρουμε την μπάλα.

Μονοσύλλαβες	
Δισύλλαβες	
Τρισύλλαβες	
Τετρασύλλαβες	
Πολυσύλλαβες	

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Γραμματικούλα, τι λέμε **πρόταση**;

Μια μικρή κουβεντούλα που καταλαβαίνουμε τι λέει.
π.χ. Χθες πήγα για μπάνιο στη θάλασσα.

- Θέλετε να βάλετε τις λέξεις στη σειρά και να φτιάξετε τις προτάσεις;

διάβασμα, όταν, βαριέμαι, έχω

το, στην, αρέσει, παιχνίδι, πολύ, αυλή, μου

Προσπαθήστε να θυμάστε ότι:

- ξεκινούμε πάντοτε με κεφαλαίο γράμμα
- και τελειώνουμε με τελεία, με ερωτηματικό ή με θαυμαστικό.

Χμ., οι παρακάτω προτάσεις μπλέχτηκαν.
Μπορείτε να τις ξεμπλέξετε;

Το πουλί γαβγίζει.

.....

Το λιοντάρι τιτιβίζει.

.....

Η γάτα βελάζει.

.....

Το πρόβατο βρυχάται.

.....

Ο σκύλος χλιμιντρίζει.

.....

Το άλογο νιαουρίζει.

.....

Από τη βιασύνη μου ξέχασα να ξεκινήσω με
κεφαλαίο γράμμα και να βάλω τελείες.
Μπορείτε να με διορθώσετε;

ήρθε το φθινόπωρο τα σχολεία άνοιξαν και κάθε κατεργάρης στον πάγκο
του οι σχολικές αυλές ζωντάνεψαν και πάλι οι παλιοί φίλοι
ξαναβρίσκονται

.....
.....
.....
.....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

για τη Γ΄ & Δ΄ τάξη του Δημοτικού

των

Σωτήρη Τερζίδη & Θεόδωρο Λιούλιο